

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exetasis Testimoniorvm, Qvae Martinus Bucerus ex
Sanctis Patribus, non sanctè edidit**

Gardiner, Stephen

Lovanii, 1554

Idem de bono viduitatis, Cap. 11.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29410

Liberum ar-
bitriū, in ca-
piēdo donū
cælibatus.

quia utique ipse ab omni concubitu continebat, & continuò subiunxit: sed vnusquisque proprium donum habet à Deo, alius sic, alius autē sic: Nunquid tam multa quæ præcipiuntur in lege Dei, ne fornicationes & adulteria committantur, indicant aliud quàm liberum arbitrium? Neque enim præciperentur, nisi homo haberet propriam voluntatem, qua diuinis præceptis obediret, & tamen Dei donum est, sine quo seruari castitatis præcepta non possunt. Vnde ait ille in libro sapientiæ: Cùm scirem quia nemo esse potest continens, nisi Deus det: & hoc ipsum erat sapientiæ, scire cuius esset hoc donum: Vt autem ista non seruentur castitatis sancta mandata, vnusquisque tentatur à concupiscentia sua abstractus & illectus, vbi si dixerit: volo seruare, sed vincor à concupiscentia mea, respondit scriptura libero eius arbitrio, quod iā superius dixi: Noli vinci à malo, sed vince in bono malum: quod tamen vt fiat, adiuuat gratia, quæ nisi adiuuerit, nihil lex erit, nisi virtus peccati. Augetur enim concupiscentia, & maiores vires accipit lege prohibente, nisi adiuuet spiritus gratiæ: hæc Augustinus.

Idem de bono viduitatis, Cap. 11.

Nuptiæ non
licent hijs,
qui voue-
runt.

Vapropter non possum quidem dicere à proposito meliore lapsas, si nupserint, sceminas, adulteria esse, non coniugia: sed planè non dubitauerim dicere, lapsus & ruinas

& ruinas à castitate sanctiore, quæ vouetur Deo, adulteriis esse peiores. Si enim, quod nullo modo dubitandum est, ad offensionem Christi pertinet, cum membrum eius fidem non seruat marito: quâto grauius offenditur, cum illi ipsi non seruatur fides in eo, quod exigit oblatum, qui non exegerat offerendum? Cùm enim quisque non reddit quod non imperio compulsus, sed consilio commonitus vouit: tanto magis fraudati voti auget iniquitatem, quanto minùs habuit vouendi necessitatem. Hæc ideo disputo, ne arbitreris vel secundas nuptias crimen esse, vel quascunque nuptias, cùm sint nuptiæ, malum esse: Non itaque illas abs te damnatas velis esse, sed spretas: Bonum ergo continentiaæ vidualis luculentius decet, cùm pro illo vouendo & profitendo possunt contemnere fœminæ, quod & libet & licet. Sed post voti professionem, perseveranter frænandû et vincendum est, quod libet, quia iam non licet.

Idem Cap. 16.

QVa in re priùs illud moneo, vt quantamcumque tibi inesse sentis piæ continentiaæ dilectionem, beneficio Dei tribuas: eique gratias agas, qui de spiritu suo tibi tantum largitus est, vt eius in corde tuo charitate diffusa, licitè rei licentiam tibi amor melioris boni * auferat: donauit enim, ne liberet nubere cùm liceret,

Licitorum
vsum auferimus nobis
ipsis.
* auferret

K ii vtiam